

Sygn. akt **II AKa 259/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Janusz Jaromin (spr.)
Sędziowie:	SA Stanisław Kucharczyk SA Stanisław Stankiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Magdaleny Bukowskiej

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2019 r. sprawy

Z. M. (1)

oskarżonego z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt III K 159/18

I. uchyla orzeczenie o karze łącznej (punkt 3 wyroku);

II. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) łagodzi orzeczoną wobec oskarżonego karę za przestępstwa opisane w punktach I i IV części wstępnej wyroku do 3 (trzech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

2) na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego Z. M. (1) karę łączną 3 (trzech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze oraz opłaty za obie instancje.

SSA Stanisław Stankiewicz SSA Janusz Jaromin SSA Stanisław Kucharczyk

Sygn. akt II AKa 259/18

UZASADNIENIE

Z. M. (1) został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 14 czerwca 2013 roku do 17 czerwca 2013 roku w P. w R., działając w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25 listopada 2009 roku do 01 sierpnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 30 marca 2011 roku sygnatura: II K 911/10, obejmującym wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 10 marca 2010 roku sygnatura: IIK 233/09 za podobne przestępstwa umyślne, wspólnie i w porozumieniu z pięcioma ustalonymi osobami i dwiema nieustalonymi osobami, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia mienia znacznej wartości w postaci naczepy niskopodwoziowej numer rejestracyjny (...) (...) wraz z ładunkiem odważników marki N. (...) o łącznej wartości 350.000 EURO to jest 1.477.000 złotych na szkodę S. S. - (...), (...), (...) H., to jest o przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 294 §1 kk w zw. art. 64 § 1 kk;

II. w dniu 27 czerwca 2013 roku w N. województwo (...) działając w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25 listopada 2009 roku do 01 sierpnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 30 marca 2011 roku sygnatura: II K 911/10, obejmującym wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 10 marca 2010 roku sygnatura: II K 233/09 za podobne przestępstwa umyślne kradzieży z włamaniem popełnione w warunkach multirecydywy wspólnie i w porozumieniu z trzema ustalonymi osobami, po uprzednim włamaniu poprzez wyłamanie drzwi wejściowych salonu jubilerskiego przy ulicy (...) należącego do W. G., dokonał zaboru w celu przywłaszczenia srebrnych artykułów, to jest o przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. art. 64 § 2 kk;

III. w okresie od 24 lipca 2013 roku do 26 lipca 2013 roku w B. województwo (...) działając w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25 listopada 2009 roku do 01 sierpnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 30 marca 2011 roku sygnatura: II K 911/10, obejmującym wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 10 marca 2010 roku sygnatura: II K 233/09 za podobne przestępstwa umyślne kradzieży z włamaniem popełnione w warunkach multirecydywy za podobne przestępstwa umyślne, wspólnie i w porozumieniu z jedną ustaloną osobą oraz dwiema nieustalonymi dotąd osobami, po uprzednim włamaniu poprzez zerwanie siatki zabezpieczającej balkon i wyłamanie drzwi balkonowych do mieszkania przy ulicy (...) U. (...) należącego do K. N., dokonał zabrał w celu przywłaszczenia torby podróżnej o wartości 60 złotych na szkodę D. N. oraz bilet kolejowy, a następnie opuścił mieszkanie wyłamując drzwi wejściowe niszcząc je w ten sposób, co spowodowało stratę w wysokości 3073,86 złotych na szkodę (...) Spółka Akcyjna, tj. o przestępstwo z art. 279 §1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk;

IV. w dniu 09 sierpnia 2013 roku w S. w R. działając w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25 listopada 2009 roku do 01 sierpnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 30 marca 2011 roku sygnatura: IIK 911/10, obejmującym wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 10 marca 2010 roku sygnatura: IIK 233/09 za podobne przestępstwa umyślne, wspólnie i w porozumieniu z trzema ustalonymi osobami, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia mienia znacznej wartości w postaci ciągnika siodłowego marki D. (...) o numerze (...) i numerze rejestracyjnym (...) (...) wraz z naczepą marki B. o numerze VIN (...) i numerze rejestracyjnym (...) (...) oraz ładunkiem w postaci akumulatorów o łącznej wartości 250.000 euro to jest 1.047.500 złotych na szkodę (...), to jest o przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. art. 294 §1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk;

V. w okresie od 13 września 2013 roku do 16 września 2013 roku w B. w R. działając w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25 listopada 2009 roku do 01 sierpnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 30 marca 2011 roku sygnatura: II K 911/10, obejmującym wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 10 marca 2010 roku sygnatura: II K 233/09 za podobne przestępstwa umyślne kradzieży z włamaniem popełnione w warunkach multirecydywy, wspólnie i w porozumieniu z trzema ustalonymi osobami, po uprzednim włamaniu poprzez wyważenie drzwi do siedziby firmy P. J. A. M. (...) i zaboru kluczyków od pojazdów, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia trzech samochodów osobowych marki M., w tym M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) numer VIN: (...), M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) numer VIN (...) i M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) numer VIN: (...) o łącznej wartości 46.000 euro to jest 193.200 złotych na szkodę P. J. A. M. (...), to jest o przestępstwo z art. 279 § 1 lek w zw. art. 64 § 2 kk;

VI. w nocy z 25 na 26 września 2013 roku w miejscowości P. w R., działając w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25 listopada 2009 roku do 01 sierpnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 30 marca 2011 roku sygnatura: II K 911/10, obejmującym wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 10 marca 2010 roku sygnatura: II K 233/09 za podobne przestępstwa umyślne kradzieży z włamaniem popełnione w warunkach multirecydywy, wspólnie i w porozumieniu z dwiema ustalonymi osobami po uprzednim włamaniu poprzez wyważenie łomami tylnych drzwi do salonu (...), a następnie drzwi od pomieszczeń i szaf znajdujących się wewnątrz lokalu dokonał ich zniszczenia powodując straty w łącznej wysokości: 5.686,49 euro to jest 23.940,10 złotych i dokonał zaboru w celu przywłaszczenia dwóch samochodów osobowych marki M., w tym M. (...) numerze VIN (...) o wartości 27.000 euro to jest 113.670 złotych i M. (...) numer VIN: (...) o wartości 25.000 euro to jest 105.250 złotych oraz systemu diagnostycznego (...) o wartości 1.150 euro to jest 4.841,50 złotych, oscyloskopu o wartości 1.195 euro to jest 5.030,95 złotych, dwóch tablic rejestracyjnych o wartości 150 euro to jest 631,50 złotych, pięciu kluczyków samochodowych o łącznej wartości 980 euro to jest 4.125,80 złotych oraz gotówki w kwocie 50 euro to jest 210,50 złotych powodując straty w łącznej wysokości 61.211,49 euro to jest 257.700,38 zł. na szkodę (...) K. S. to jest o przestępstwo z art. 279 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt III K 159/18 uznał Z. M. (1) winnym popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów i za te przestępstwa wymierzył mu:

- za przestępstwa opisane w punkcie I i IV części wstępnej wyroku uznając, że stanowią one ciąg przestępstw, na podstawie art. 294 § 1 kk. w zw. z art. 91 § 1 kk. karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności,
- za przestępstwa opisane w punkcie II, III części wstępnej wyroku, uznając, iż stanowią one ciąg przestępstw, na podstawie art. 279 § 1 kk. w zw. z art. 91 § 1 kk. karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,
- za przestępstwo opisane w punkcie V części wstępnej wyroku na podstawie art. 279 § 1 kk. karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,
- za przestępstwa opisane w punkcie VI części wstępnej wyroku na podstawie art. 279 § 1 kk. w zw. z art. 11 § 3 kk. karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
- na podstawie art. 46 § 1 kk. orzekł od oskarżonego Z. M. (1) obowiązek naprawienia w części wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłacenie na rzecz pokrzywdzonych kwoty pieniędzy:
- dla pokrzywdzonego S. S. - (...), (...), (...) H. kwoty 184.625 (stu osiemdziesięciu czterech tysięcy sześciuset dwudziestu pięciu) złotych za popełnienie przestępstwa opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku,
- dla pokrzywdzonego W. G. kwoty 2.000 (dwóch tysięcy) złotych za popełnienie przestępstwa opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku,
- dla pokrzywdzonego (...) Spółka Akcyjna kwoty 768,46 zł (siedmuset sześćdziesięciu ośmiu złotych i czterdziestu sześciu groszy) za popełnienie przestępstwa opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku,
- dla pokrzywdzonego (...) K. S. kwoty 9425,43 zł (dziewięciu tysięcy czterystu dwudziestu pięciu złotych i czterdziestu trzech groszy) za popełnienie przestępstwa opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku;
- na podstawie art. 85 § 1 kk., art. 86 § 1 kk., art. 91 § 2 kk. orzekł wobec oskarżonego Z. M. (1) karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności i zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych i opłaty obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku w zakresie kary w części, tj.. w pkt I oraz pkt III rozstrzygnięcia wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając:

„1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 53 kk poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zastosowanie kary niewspółmiernej do wagi postawionych zarzutów oraz postawy oskarżonego w kontekście jego całkowitego przyznania się do zarzutów, uzgodnienia wysokości kary z Prokuraturą, prowadzenia uczciwego trybu życia przez ostatnie kilka lat;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 kk poprzez niezastosowanie zasady asperacji w większym zakresie i wymierzenie wobec skazanego kary łącznej 3 i 3 miesięcy pozbawienia wolności.”

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie w pkt 1 kar w niższej wysokości oraz w pkt 3 poprzez wymierzenie kary łącznej 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż sąd meriti wprawdzie nie jest związany treścią wniosku o dobrowolne poddanie się karze, jednakże w ocenie Sądu Apelacyjnego, w niniejszej sprawie Sąd I instancji nienależycie uwzględnił postawę oskarżonego w procesie. Z. M. (1) przyznał się w całości do zarzucanych mu czynów i uznał swoją winę dobrowolnie poddając się karze. Wyraził skruchę oraz chęć przeproszenia pokrzywdzonych, a także obiecał, że nigdy więcej nie popełni przestępstwa. Taka postawa oskarżonego, przy uwzględnieniu jego aktualnej sytuacji życiowej, niewątpliwie zasługuje na aprobatę i w ocenie Sądu Odwoławczego pozwala przyjąć, że cele kary wobec niego zostaną osiągnięte. Również prokurator dostrzegł pozytywną postawę wymienionego i pierwotnie zaakceptował ją, czemu dał wyraz w złożonym w dniu 11.06.2018 r. na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. wniosku. Dlatego też, Sąd Apelacyjny uznał, iż cofnięcie uprzednio wyrażonej przez oskarżyciela publicznego zgody jest niezrozumiałe, niczym nieuzasadnione i zasługuje na krytykę.

Wskazać należy, iż Kodeks postępowania karnego nie reguluje *expressis verbis* kwestii uprawnienia do cofnięcia wniosku o dobrowolne poddanie się karze. W doktrynie i orzecznictwie wielokrotnie przyjmuje się, że oskarżony może cofnąć złożony przez siebie przedmiotowy wniosek. W konsekwencji analogicznie przyjąć należy, iż także prokurator może cofnąć wniosek złożony w trybie art. 335 § 2 k.p.k. Wówczas Sąd jest związany oświadczeniem prokuratora o cofnięciu wniosku, które nie podlega kontroli merytorycznej, a jego konsekwencją jest rozpoznanie sprawy przez sąd na zasadach ogólnych. Nie można jednak uznać, że prokurator będący *nota bene* organem władzy publicznej, stojącym na straży praworządności i sprawiedliwości, może korzystać z powyższego uprawnienia w sposób całkowicie dowolny. W szczególności takie zachowanie oskarżyciela publicznego nie może mieć charakteru antygwarancyjnego dla oskarżonego, gdyż sprzeciwia się temu zasada sprawiedliwego procesu, znajdująca swe odzwierciedlenie w art. 45 Konstytucji RP. Zasadnym wydaje się więc, mając na uwadze nakaz lojalności względem oskarżonego, będącego jedną ze stron owego porozumienia, iż cofnięcie wniosku przez prokuratora dopuszczalne jest wówczas, gdy decyzja taka ma oparcie w odpowiedniej zmianie sytuacji procesowej lub, gdy ujawniły się takie okoliczności faktyczne, które powodowałyby, że wydanie wyroku w trybie art. 335 k.p.k. byłoby niemożliwe lub niecelowe (np. wyrok w tym trybie nie mógłby zostać wydany z uwagi na brak którejs z przesłanek warunkujących możliwość jego wydania, bądź też wydanie wyroku w trybie art. 335 k.p.k. nie prowadziłoby do osiągnięcia celów postępowania karnego). Poza okolicznościami wyszczególnionymi powyżej należałoby przyjąć, że prokurator nie może odstąpić od osiągniętego z oskarżonym konsensusu. W niniejszej sprawie takie okoliczności nie wystąpiły.

Prokurator Okręgowy ani w oświadczeniu o cofnięciu wniosku (k.721), ani podczas posiedzenia w dniu 7.08.2018 r. nie wskazał, ani też nie uzasadnił w sposób wyczerpujący, by zmieniła się jakakolwiek przesłanka wymieniona w art. 335 § 2 k.p.k. Uzasadnienie zmiany decyzji powinno wskazywać wszystkie istotne przesłanki, którymi kierował się organ postępowania, a w konsekwencji powinno wyczerpująco wyjaśniać przede wszystkim jakie okoliczności zadecydowały o zerwaniu porozumienia i konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości. Celem uzasadnienia jest przede wszystkim wyjaśnienie w sposób zrozumiały dla wszystkich stron powodów podjęcia takiej, a nie innej decyzji i przekonanie o jej słuszności. Prokurator tego nie uczynił, wskazując jedynie lakonicznie na wytyczne Prokuratora

Regionalnego w Poznaniu. Sąd Apelacyjny także nie dostrzegł takich okoliczności, niewątpliwie nie można za takie uznać zmiany wytycznych Prokuratora Regionalnego w zakresie wymiaru kary. Tymczasem oskarżony podtrzymał swoje stanowisko na posiedzeniu, co do skazania bez rozprawy i na warunkach zaproponowanych w akcie oskarżenia (k.750v). Trudno przyjąć, że wymierzając oskarżonemu zaakceptowany przez niego i uzgodniony z prokuratorem wymiar kary mamy do czynienia z faworyzowaniem wymienionego. Wprawdzie oskarżony w takiej sytuacji unika publicznej rozprawy i związanych z nią utrudnień, niemniej jednocześnie rezygnuje on z szeregu swoich uprawnień (m.in. prawo do obrony, dowodzenie swej niewinności), a w konsekwencji powyższego jego sytuacja procesowa ulega pogorszeniu. Postępowanie prokuratora z kolei może przyczynić się do podważenia zaufania obywateli do instytucji państwowych. Zaufanie – według słownika języka polskiego – to przekonanie, że jakiejś osobie lub instytucji można ufać, przekonanie, że czyjeś słowa, informacje są prawdziwe. Obywatel w kontakcie z przedstawicielem organu władzy publicznej powinien mieć przekonanie, że przedstawiciel ten jest wobec niego szczerzy i uczciwy, a prowadzone wobec niego postępowanie karne prowadzone jest zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, w sposób respektujący jego uprawnienia, a organ wywiązuje się ze swoich obowiązków i dąży do sprawnego i efektywnego zakończenia sprawy, tak aby obywatel miał przeświadczenie, że rozstrzygnięcie jest zgodne z prawem i słuszne. Postąpienie oskarżyciela publicznego w niniejszej sprawie naruszyło zasadę uczciwości procesowej, a uczciwość i rzetelność postępowania jest gwarantem praworządności państwa. Wydany wyrok ma na celu kształtowanie poczucia społecznej sprawiedliwości. Ma on na celu nie tylko wykazanie, że popełnianie przestępstwa nie popłaca, ale ma również uświadomić innym oskarżonym, że przyznanie się do winy i chęć dokonania pozytywnej zmiany w swoim postępowaniu po popełnieniu przestępstwa stawia ich w korzystniejszym świetle wobec wymiaru sprawiedliwości.

W świetle powyższego, orzeczona wobec Z. M. (1) przez Sąd I instancji kara 5 lat pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu jego postawy procesowej, jawi się jako niesprawiedliwa i niezrozumiała, z perspektywy potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa i mogłaby odnieść odwrotny skutek od przewidzianego w art. 53 § 1 k.k. Zgodzić się należy z autorem apelacji, iż postawa oskarżyciela publicznego w niniejszej sprawie może prowadzić do nagminnego wykorzystywania instytucji dobrowolnego poddania się karze w celu uzyskania przyznania się do winy, a następnie wycofywania się z ustalonych uzgodnień z podejrzanym. Oskarżony Z. M. (1) zrozumiał naganność swego postępowania, czego wyraz dał w toku procesu, a więc swoim zachowaniem po popełnieniu przestępstwa pokazuje, że chce dalej żyć w zgodzie z normami porządku prawnego i że nie chce już więcej powrócić na drogę przestępstwa. Dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i wymierzył oskarżonemu karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. W przekonaniu Sądu ad quem tak orzeczona wobec Z. M. (1) kara, w kontekście wcześniejszych uzgodnień i postawy procesowej oskarżonego jest sprawiedliwa, bierze pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie ma osiągnąć w stosunku do niego, słowem stanowi realną, wystarczającą i sprawiedliwą dolegliwość. Kara w orzeczonej postaci spełnia potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z tych też względów orzeczono, jak na wstępie.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, albowiem ich uiszczenie byłoby dla niego nich zbyt uciążliwe.

SSA Stanisław Stankiewicz SSA Janusz Jaromin SSA Stanisław Kucharczyk